

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

34. Item aliae adhuc alio modo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

per in integra ingenuitate permaneant tam ipsi quam & posteritas illorum. Si quis verò, quod futurum esse non credimus, nos ipsi, aut aliquis de heredibus, vel quicumque contra hanc chartolam venire tentaverit, aut eam infringere voluerit, inferat tibi aut heredibus tuis auri libras tantas, argento pondo tanta, & quod repetit vindicare non valeat, sed præsens chartola omni tempore firma permaneat, stipulatione subnexa. Actum illo.

Libellum repudij.

XXX. Certis rebus & probatis causis inter maritum & uxorem repudiandi locus patet. Idcirco dum & inter illo & conjugem sua illa non caritas secundum Deum, sed discordia regnat, & ob hoc pariter conversare minimè possunt, placuit utriusque voluntas ut se à consortio separare deberent. quod ita & fecerunt. Propterea has epistolas inter se uno tenore conscriptas fieri & affirmare decreverunt, ut unusquisque ex ipsis sive ad servitium Dei in monasterio aut ad copulam matrimonij se sociare voluerit, licentiam habeat, & nulla requisitione ex hoc de parte proximi sui habere non debeat. Si quis verò aut aliqua pars ex ipsis hoc emutare aut contra partem suam repetere voluerit, inferat pari suo auri libram unam, & sua repetitio nullum obtineat effectum, sed ut decreverunt, à proprio consortio sequestrati, in ea quam elegerint parte permaneant. Facta epistola sub die illo, anno illo, regnante Rege illo.

Mandatum.

XXXI. Domino fratre illo ille. Precor & supplico dominationi vestræ, dum & causa pro alode aut qualicumque cum homine nomine illo in palatio aut ubilibet habere videor, ut ipsa causa suscipere ad mallandum vel prosequendum in vice mea debeas, & cum superscripto illo ex hoc rationare, vel quicquid exinde cum eo de ipsa causa egens gesserit, ratum & definitum apud me esse cognoscas. Factum mandatum sub die illo.

Incipiunt ingenuitates diverso modo factas.

Ingenuitas à die presente.

XXXII. Qui debitum sibi nexum relaxat servitium, mercedem in futurum apud Dominum sibi retribuere confidat. Igitur ego in Dei nomine ille & conjux mea illa pro remedio animæ nostræ vel

retributione æterna te illo ex familia nostra à præsentem die ab omni vinculo servitutis absolvimus, ita ut deinceps, tanquam si ab ingenuis parentibus fuisses procreatus vel natus, vitam ducas ingenuam, & nulli heredum ac proheredum nostrorum vel cuicumque servitium impendas nec libertinitatis obsequium debeas nisi soli Deo, cui omnia subiecta sunt; peculiare concessio quod habes aut deinceps elaborare poteris. Si tibi necessitas ad tua ingenuitate tuenda contigerit, absque ullo præjudicio ingenuitatis tuæ defensionem Ecclesiæ, aut cujuscumque te eligere placuerit, licentiam habeas, & vitam semper bene & integrè ducas ingenuam. Si quis verò, quod futurum esse non credimus, nos ipsi, quod absit, aut aliquis de heredibus nostris, vel qualibet opposita persona contra hanc ingenuitatem tuam venire aut eam infringere conaverit, aut te in servitio inclinare voluerit, divina illum ultio subsequatur, & à limitibus Ecclesiarum vel à communione extraneus efficiatur, & insuper inferat tibi cum cogenti fisco auri libram unam, & quod repetit vindicare non valeat, sed præsens ingenuitas omni tempore firma permaneat, stipulatione subnexa.

Item ingenuitas alio modo post discessum.

XXXIII. Dilecto suo illo aut illa, ille. Pro respectu fidei ac servitij tui, quam mihi famularis, pro remissione peccatorum meorum, te ab omni vinculo servitutis absolvo, ea tamen conditione ut dum advixero, mihi deservias; post obitum verò meum, si mihi suprestis fueris, sis ingenuus, tanquam si ab ingenuis parentibus fuisses procreatus, & nulli heredum ac proheredum meorum vel cuicumque servitium impendas; peculiare concessio quod habes aut elaborare poteris. & cetera.

Item alia adhuc alio modo.

XXXIV. Si aliquos ex servientibus nostris à jugo servitutis absolvimus, mercedem in futurum nobis ex hoc retribuere confidimus. Igitur ego ille propter nomen Domini & retributione æterna te illum ab omni vinculo servitutis absolvimus, ita ut ab hac die vitam ducas ingenuam, tanquam si ab ingenuis parentibus fuisses procreatus, & nulli heredum ac proheredum meorum vel cuicumque servitium impendas, nisi sub integra ingenuitate defensione cui te ex meis heredibus elegeris habere debeas, & oblata mea, ubi meum requiescit corpusculum, vel luminaria annis sin-

gulis debeas procurare; peculiare concessio quod habes aut elaborare poteris, aut si convenit defensionem Ecclesie illius, & vitam semper ducas ingenuam. Si quis verò.

Evacuatoria.

XXXV. Domino fratri illo. Omnibus non habetur incognitum qualiter ante hos annos, aut ante anno, solidos nostros numero tantos ad beneficium accepisti, & cautionem nobis pro hoc emisisti ut ipsos solidos tunc nobis reddere deberes. quod & ita fecisti. Sed dum illa cautione quod nobis emiseras ad presens non invenimus, ideo tibi hanc epistolam evacuatriam fecimus, ut de ipsis solidis tantum omni tempore ductus & absolutus resideas, & si ipsa cautio apparuerit, vel à nobis aut heredibus nostris quoque tempore ostensa fuerit, nullum sortiatur effectum, sed vacua & inanis permaneat.

Si aliquis seruo vel casando suo aliquid concedere voluerit.

XXXVI. Iustissimis nostris sublevantur muneribus qui nobis fideliter & instanter famulantur officio. Ego in Dei nomine ille fideli nostro illo. Pro respectu fidei & servitij tui, quam circa nos impendere non desistis, promptissima voluntate cedimus tibi à die presente locello nuncupante illo, aut manso illo infra termino villa nostra illa cum omni adjacentia ad ipso locello aut mansello aspiciente, terris, domibus, mancipiis, vineis, pratella, silvola, vel reliquis beneficiis ibidem aspicientibus, ita ut ab hac die ipso jure proprietario, si ita convenit, aut sub redivis terræ in tua revoces potestate, & nulla functione aut redivis terræ vel pascuario aut agrario, carropera, aut quodcumque dici potest, exinde solvere nec tu nec tua posteritas nobis nec heredibus nostris nec cuicumque post nos ipsa villa possederit, non debeatis, nisi tantum si ita vult riga, sed ipsum omnibus diebus vitæ tuæ aut heredis tui emuniter debeatis possidere, vel quicquid exinde facere volueritis liberam habeatis potestatem. Si quis verò, quod futurum esse non credimus, aliquis de heredibus nostris, vel quicumque contra hanc cessionem nostram agere aut ipsam rem tibi auferre conaverit, inferat tibi cum cogente fisco auri tantum & hac epistola firma permaneat, stipulatione subnexa.

Gesta juxta consuetudinem Romanorum, qualiter donationes vel testamenta allegentur.

XXXVII. Anno illo, regnante Dom-

no nostro Rege illo, sub die illo, in civitate illa, adstante viro illo laudabile defensore & omni curam illius civitatis, vir magnificus ille prosecutor dixit: Peto, optime defensor, vosque laudabiles curiales atque municipales, ut mihi codices publicos patere jubeatis, quodam enim in manibus habeo quæ gestorum cupio allegatione roborari. Defensor & curiales dixerunt: Patent tibi codices publici. Prosequere quod optas, dicere non moreris. Vir magnificus prosecutor ille dixit: Venerabilis vir aut inluster vir ille per chartam mandati sui mihi injunxit ut illam donationem testamenti aut cessionem quam ad basilica ad loco sancto illo aut inlustri viro illo ad presens aut post discessum delegavit, in vice sua, ut mos est, gestis municipalibus ipsam donationem debeam allegare. Vir honestus defensor dixit illi: Mandatum quod in te conscriptum habere dicis nobis ostende, vel in presente recitare. Et ille prosecutor hoc modo recitavit.

Textum mandatum.

XXXVIII. Domino magnifico fratri illo ille. Peto & supplico caritati tuæ ut in vicem meam epistolam donationis aut testamenti seu cessionis quod de rebus meis illis ad basilica illa pro anima mea remedium aut inlustri viro illius post discessum meum vel ad presens delegavi, in civitate illa publice prosequere & gestis municipalibus, ut mos est, eam debeas allegare. Propterea tibi hunc mandatum conscripsimus, ut sicut superius continetur, taliter prosequere & firmare debeas, & quicquid exinde egeris gesserisve, ratum & definitum apud nos in omnibus esse cognoscas. Factum mandatum tunc, ibi, anno illo.

Post recitationem mandati, vir honestus ille defensor dixit: Mandatum quidem recitatum est, sed suprascripta donatione, testamento, aut cessione, quam præ manibus habere dicis, nobis presentibus recitetur, & ut postulas gestis publicis firmetur. quam verò donationem ille prosector recitavit. Post recitationem verò vir laudabilis ille defensor & curiales dixerunt: Epistola qui recitata est, gestis publicis inferatur, & quod ille prosector vellit & petit, gesta ei publice datur. Ille prosector dixit: Sufficit mihi, bone defensor, ut donatio quæ recitata est, si mihi gesta tradere jubeatis. Ille defensor dixit: Et quia epistola donationis aut cessionis seu testamenti & mandatum in te